

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 10.02.2010 tarih ve 2010/DK-07/87 sayılı Kararı ile;

Düzenleyici kurumların başlıca amaçlarından birisini oluşturan tüketici refahının artırılması amacıyla fiyatların makul düzeylere çekilmesi, hizmet kalitesinin artırılması, birçok yeni hizmetin sunulabilir olması düzenleyici kurumların hedeflerindedir. Bu kapsamda yapılacak ücret düzenlemelerinin önemli bir amacı da aboneler açısından piyasa payı büyük işletmecinin abonesi olma ile piyasa payı küçük işletmecinin abonesi olma arasındaki farkın ortadan kaldırılmasıdır. Böylece piyasadaki işletmecilerden birisi lehine bir yoğunlaşmanın gerçekleşmesi ve son kullanıcı piyasasında dengesiz bir yapının oluşması engellenmiş olacaktır. Bu çerçevede, söz konusu piyasada yapılacak düzenlemeler ile hedeflenen başlıca hususlardan birinin de işletmecilerin uygulayacağı arama ücretlerinin düşmesi ve tüketiciler lehine hizmet çeşitliliği ve rekabetinin artırılmasıdır. Mobil arabağlantı ücretlerindeki düşüş trendi ile birlikte değerlendirildiğinde, Kurum düzenlemeleri neticesinde işletmecilerin perakende tarifelerine yansiyacak düşüşlerin nihai olarak tüketicilerin korunmasına hizmet edeceği değerlendirilmektedir.

Diğer bir ifade ile, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 14'üncü maddesinin (c) bendi "*Tarifelerin, sunulan elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin maliyetleri mümkün olduğunca yansıtması*" hükmü muvacehesinde arabağlantı ücretleri mümkün olduğunca maliyet esaslı belirlendiğinde rekabetin önündeki önemli bir engel kaldırılmış olacak; piyasada faaliyette bulunan pek çok işletmecinin en çok şikayette bulunduğu şebeke içi-şebekeler arası ücret farklılıkları dolaylı olarak azaltılmış olacak, ilgili pazarda daha adil bir rekabet ortamı sağlanarak nihai olarak tüketici menfaatleri korunmuş olacaktır. Arabağlantı ücretlerindeki düşüşün son kullanıcı tarifelerine yansımaları ve nihai olarak tüketicilerin daha ucuz hizmet alabilmesinin sağlanması ile tüketici refahının artırılması ve Kurum düzenlemeleri ile amaçlanan hususların gerçekleştirilmesi mümkün olabilecektir.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 4'üncü maddesinde elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulmasında ve bu hususlarda yapılacak düzenlemelerde dikkate alınacak ilkeler sıralanmaktadır. Bu kapsamda anılan maddenin (a) bendinde; "*serbest ve etkin rekabet ortamının sağlanması ve korunması*"na; (b) bendinde ise "*tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi*"ne atıf yapılmaktadır. Söz konusu maddenin (ç) bendinde, "*herkesin, makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme şebeke ve hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesi*"; (d) bendinde "*aksini gerektiren objektif nedenler*

bulunmadıkça veya toplumdaki ihtiyaç sahibi kesimlere özel, kapsamı açık ve sınırları belirlenmiş kolaylıklar sağlanması halleri dışında, eşit şartlardaki aboneler, kullanıcılar ve işletmeciler arasında ayırım gözetilmemesi ve hizmetlerin benzer konumdaki kişiler tarafından eşit şartlarla ulaşılabilir olması”; (e) bendinde “bu Kanunda aksi belirtilmedikçe ya da objektif nedenler aksini gerektirmedikçe, niteliksel ve niceliksel devamlılık, düzenlilik, güvenilirlik, verimlilik, açıklık, şeffaflık ve kaynakların verimli kullanılmasının gözetilmesi” hususlarına yer verilmektedir.

Değinenlere ek olarak, 5809 sayılı Kanunu’nun 6’ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, “*Elektronik haberleşme sektöründe; rekabeti tesis etmeye ve korumaya, rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı uygulamaların giderilmesine yönelik düzenlemeleri yapmak, bu amaçla ilgili pazarlarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecilere ve gerekli hallerde diğer işletmecilere yükümlülükler getirmek ve mevzuatın öngördüğü tedbirleri almak*”; aynı fıkranın (b) bendinde de “*bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak yapılan düzenlemelere aykırı olarak, elektronik haberleşme sektöründe ortaya çıkan rekabet ihlallerini denetlemek, yaptırım uygulamak*”, Kurumumuzun görev ve yetkileri arasında sayılmaktadır. Yine anılan fıkranın (j) bendinde “*kullanıcılara ve erişim kapsamında diğer işletmecilere uygulanacak tarifelere, sözleşme hükümlerine, teknik hususlara ve görev alanına giren diğer konulara ilişkin genel kriterler ile uygulama usul ve esaslarını belirlemek, tarifeleri onaylamak, tarifelerin denetlenmesine ilişkin düzenlemeleri yapmak*” da Kurumumuzun görev ve yetkileri arasında zikredilmiştir.

Öte yandan, anılan Kanun’un “*Tarifelerin düzenlenmesi*” başlıklı 13’üncü maddesinin ikinci fıkrasında, “*Her türlü elektronik haberleşme hizmetinin sunulması karşılığında uygulanacak tarifeler aşağıdaki hükümlere tabidir:*

...

b) İşletmecinin ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip olduğunun belirlenmesi halinde Kurum, tarifelerin onaylanması, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yöntemleri ve tarifelerin alt ve üst sınırları ile bunların uygulama usul ve esaslarını belirleyebilir.

c) İşletmecinin ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip olduğunun belirlenmesi halinde; Kurum, fiyat sıkıştırması, yıkıcı fiyatlandırma gibi rekabeti engelleyici tarifelerin önlenmesi için gerekli düzenlemeleri yapar ve uygulamaları denetler.”

hükümlerini ihtiva etmektedir.

Tarifelerin düzenlenmesinde esas alınacak temel hususları ihtiva eden Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "*Tarifelerin Düzenlenmesine İlişkin İlkeler*" başlıklı 14'üncü maddesi,

"(1) Kurum, her türlü elektronik haberleşme hizmetinin sunulması karşılığında uygulanacak tarifelere ilişkin düzenlemeleri yaparken, aşağıdaki ilkeleri göz önünde bulundurur:

a) Kullanıcıların makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesi.

...

c) Tarifelerin, sunulan elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin maliyetleri mümkün olduğunca yansıtması.

ç) Bir hizmetin maliyetinin diğer bir hizmetin ücreti yoluyla desteklenmemesi veya karşılanmaması.

d) Tarifelerin, rekabetin engellenmesi, bozulması veya kısıtlanmasına neden olacak şekilde belirlenmemesi.

...

g) Tüketici menfaatinin gözetilmesi.

...

h) Rakip işletmecilerin kendi kullanıcılarına sunacağı elektronik haberleşme hizmetleri için etkin piyasa gücüne sahip işletmeciden talep edeceği temel girdi niteliğinde olan elektronik haberleşme hizmetlerinde oluşan fiyatları da dikkate alması."

hükmünü ihtiva etmektedir.

Yukarıda yer verilen Kanun hükümlerinin uygulanma usul ve esaslarını göstermek üzere 12.11.2009 tarih ve 27404 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tarife Yönetmeliği'nin "*Tarifelere Alt ve/veya Üst Sınır Getirilmesi*" başlıklı 9'ncü maddesi, "*Kurum, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesini göz önünde bulundurarak belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde tarifelere alt ve/veya üst sınır getirmeye yetkilidir.*" hükmünü içermektedir.

Yukarıda değinilen açıklamalar ışığında, elektronik haberleşme hizmet ve altyapılarının sunumunda son kullanıcı ücret düzeyinin izlenmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılmasının

Kurumun görev ve yetki alanında yer aldığı; arabağlantı ücretlerinin düşürülmesine paralel olarak son kullanıcı ücretlerinin rekabetçi bir seviyeye gelmesini teminen ilgili pazar verileri ışığında son kullanıcı ücretlerinin üst sınırlarının gözden geçirilmesi/değiştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda, 2009 yılında olduğu gibi son kullanıcı ücretleri düştüğünde trafik ve pazarın büyümesi sağlanmış olacaktır. Nitekim 2009 yılında abone başına aylık kullanım miktarı bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 50 artmış; bu durumun da hem tüketicilere hem de sektörde faaliyet gösteren işletmecilere yönelik önemli faydaları olmuştur.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 6'ncı maddesinde belirtilen *elektronik haberleşme sektöründe; rekabeti tesis etmeye ve korumaya, rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı uygulamaların giderilmesine yönelik düzenlemeleri yapmak ve bu amaçla ilgili pazarlarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecilere ve gerekli hallerde diğer işletmecilere yükümlülükler getirmek ve mevzuatın öngördüğü tedbirleri almak* görevlerinin ifası ile yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde; ilgili piyasalardaki rekabet koşullarının etkin ve sürdürülebilir hale gelmesi; nihai olarak da tüketici menfaatlerinin korunması amaçları doğrultusunda, GSM işletmecileri ile Kurumumuz arasında imzalanan İmtiyaz Sözleşmeleri ve ilgili mevzuat çerçevesinde, azami altı ayı geçmeyen uygun aralıklarla söz konusu işletmecilerin son kullanıcılarına uygulayacakları tarifelerde uyacakları azami tarifeleri gösteren, 16.09.2009 tarih ve 2009/DK-07/479 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen "*Mobil Elektronik Haberleşme Hizmetleri Azami Ücret Tarifesi*"nde yer alan "*3. Konuşma Ücretleri (yurt içi)*" başlığı altındaki "*3.1. GSM'den GSM'e*", "*3.2. GSM'den PSTN'e*" arama ücretinin, arabağlantı ücretlerindeki düzenlemeler de dikkate alınarak, güncellenmesi gerekmektedir. Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin PSTN-GSM arama tarifelerinde de uygulanmak üzere bir üst sınırın belirlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Yukarıda değinilen gerekçe ve açıklamalar göz önünde bulundurularak, Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 4'üncü, 6'ncı, 7'nci, 13'üncü ve 14'üncü maddeleri; Tarife Yönetmeliği'nin 6'ncı, 7'nci ve 9'uncu maddeleri; Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş., Vodafone Telekomünikasyon A.Ş. ve Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile akdedilen İmtiyaz Sözleşmeleri ve ilgili diğer mevzuat kapsamında, Kurum'un konuya ilişkin düzenleme hakkı saklı kalmak kaydı ile;

1) Mobil Elektronik Haberleşme Hizmetleri Azami Ücret Tarifesi kapsamında;

Konuşma Ücreti (Yurt İçi) başlıklı 3'ncü maddesi "3.1 GSM'den PSTN'e", "3.2 GSM'den GSM'e (Özel ve Genel Abonelik Paketleri için)" azami ücret seviyesinin 0,40 TL/dk (KDV ve ÖİV Dâhil) olarak değiştirilmesi,

2) Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından abonelerine uygulanmakta olan PSTN'den GSM yönüne doğru aramalarına ilişkin olarak 0,37 TL/dk'nin (KDV ve ÖİV Dâhil) azami ücret (üst sınır) seviyesi olarak belirlenmesi,

3) İşbu Karar kapsamında belirlenen azami ücretlerin 1 Nisan 2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere uygulanması,

4) İşbu Kararın Kurumumuz ile GSM ve IMT-2000/UMTS hizmeti sunmak üzere İmtiyaz Sözleşmesi imzalamış olan İşletmeciler ile Türk Telekomünikasyon A.Ş.'ye bildirilmesi ve Kurumumuz internet sitesinde yayımlanması

hususlarına karar verilmiştir.